

روزنامه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، ورزشی صبح ایران • صاحب امتیاز و مدیرمسئول: مهدی رحمانیان
نشانی: میدان فاطمی، خیابان بهرام مصیری، پلاک ۲۲ • تلفن: ۵۴ و ۸۸۹۳۶۲۷۰ • نمابر: ۸۸۹۲۵۴۶۷
تلفن آگهی‌ها: ۸۶۰۳۶۱۱۹ • تلفن امور آگهی‌های شهرستان‌ها: ۷-۴۴۰۱۹۸۰۵ • تلفن امور مشترکین: ۸۸۹۰۲۵۴۸
توزیع: شرکت پیام‌رسان سبز
تلفن: ۶۶۲۶۵۰۰۷ -۰۹۱۲۳۵۸۳۲۹۳ • چاپ: صمیم
تلفن: ۴۴۳۳۷۲۵

www.sharghdaily.ir

چهارشنبه ۶ اردیبهشت ۱۴۰۲ • ۵ شوال ۱۴۴۴ • ۲۶ آوریل ۲۰۲۳ • سال بیستم • شماره ۴۵۳۸ • ۱۲ صفحه
اذان ظهر تهران ۱۲:۰۲ • اذان مغرب ۱۹:۰۵
اذان صبح فردا ۳:۴۶ • طلوع آفتاب ۵:۱۷

# شرق

دیالوگ روز

**مستر نوبادی - زاوکان دورمال - ۲۰۰۹**

نیمو نوبادی (جرد لتو): من از مردن نمی ترسم نگرانم که به اندازه کافی زندگی نکرده باشم باید روی همه تخته‌سیاه‌های کلاس‌ها نوشته بشه زندگی به زمین بازی، نه چیز دیگه....

**نقد هفته**

## هوش مصنوعی و آینده پزشکی



**امیر عربی**

**چشم‌پزشک**

به‌روزرسانی پلتفرم‌های ارائه‌دهنده خدمات هوش مصنوعی اقدامی خیرساز در ماه‌های اخیر بوده است. پدیده‌ای که فی‌نفسه چیز جدیدی نیست؛ چراکه دهه‌هاست خیلی از اتفاقات اطراف ما ریشه در هوش مصنوعی دارد و خودمان از آن خبر نداشته‌ایم. با این وجود جبهه ثروت و قدرت جهانی تصمیم گرفت چشمه باریکی از دریای بی‌کران هوش مصنوعی را در قالب نرم‌افزارها و سایت‌های مشخص به روی عوام باز کند تا اولاً نمایش قدرتی کرده باشد و ثانیاً از قدرت پشت پرده تکنولوژی و علم، خوشه نحیفی بهره خوشه‌چینیایی چون من و شما شود. صاحبان این قدرت لایتهای کارشان را کرده‌اند و گوشه‌ای آرام نشسته‌اند، اما در این میان همین عوام هستند که با سرریز کامنت‌های کورکورانه به جان هم افتاده‌اند. بدنه جامعه پزشکی هم نه‌تنها از این قاعده مستثنی نیست، بلکه به واسطه رشته خود که اساسا ذات تریبون‌پوری دارد، سرگرم نقل‌ونبات‌پزانی هستند. یکی فریاد سر داده که بیروز پلتفرم‌ها‌ای ارائه‌دهنده هوش مصنوعی کم‌کم جای تخصص‌های پاراکلینیکی مثل رادیولوژی و پاتولوژی را می‌گیرد و اتحاد جامعه پزشکی در این رشته‌ها باید جلوی این اتفاق ناگوار را بگیرد. آن یکی از ریشه‌کن‌شدن طب داخلی و اورژانس می‌گوید که دیگر قراق نیست به پزشک نیاز داشته باشد و مریض علائمش را در سایت فلان وارد می‌کند و درمانش را می‌گیرد و تمام. رشته هستند سریع‌ا این‌گونه واکنش نشان دادند که نکند هوش مصنوعی از این به بعد عکس‌های مربوط به بیماری‌های شبکه‌ی با آب‌سیاه را تفسیر کند و سر چشم‌پزشک بی‌کله بماند. اما واقعا دوستان از چه چیزی هراس دارند؟ هوش مصنوعی قرار است جای چه کسی را بگیرد؟ آیا واقعا جایگهی باقی مانده که نگران باشیم هوش مصنوعی بخوادھ آن را از ما بگیرد؟ الان که هوش مصنوعی وجود ندارد، طرح‌واره‌های ما از بسیاری از خدمات درمانی چیست؟ جز این است که در بخش قابل توجهی از مراکز، امروز آم‌آرای می‌دهیم و پولش با هزار بهانه و ترغند با بیمه حساب نمی‌شود، هرگز هم گزارشی به دستمان نمی‌رسد؛ چراکه رادیولوژیست وقت گزارش‌کردن ندارد! جز این است که در موارد بسیاری جهت آزمایش، خون می‌دهیم و نمونه‌برداری می‌شویم که از قضا آن هم مشمول بیمه نمی‌شود. آخر سر هم قرائت قابل اعتمادی از نتیجه بافت اهدایی حاصل نمی‌شود. جز این است که نقش تصویربرداری در چشم‌پزشکی در بیشتر مراکز، ارائه یکچ است تا مریض بدون پوشش بیمه‌ای یک جا چندمیلیونی کارت بکشد تا برگشت سرمایه صاحب دستگاه تسهیل شود و عکس‌های مآخوذه هم هرگز توسط تجویزگر رویت نمی‌شوند! الان که هوش مصنوعی نیست، فلان بیمارستان خصوصی که نوپتی پزشکانش دور دنیا را می‌گردند و با چند عکس از چپه‌های لاغر آفریقا چشم رسانه را درآورده‌اند و در اینستاگرام دلبری می‌کنند که پزشک بدون مرز هستند و خیرخواه جامعه جهانی، در داخل مرزها چه گلی به سر مردم می‌زنند؟ سؤال اینجاست که شمایی که بیمار با خونریزی گوارشی را به بیمارستان خود راه نمی‌دهید چون تخصص در اسارت گزارش‌دهی در نیانمزد پیکرتراشی است، چرا می‌ترسید شاید روزی مریض بینوا در فلان پلتفرم به درمانش آگاه شود و جایگاه شما بر باد رود؟ آنچه می‌ترسیم در جنگ با هوش مصنوعی از دست بدهیم، سال‌هاست بسیاری از ما از دست داده‌ایم. این وسط می‌ماند بحث پول و اموال و سرمایه که ماشاءالله در آن زمینه هوش مصنوعی، هیچ، بابای هوش مصنوعی هم نباید زورش به بعضی رفقای واقعی به واسطه پزشک نمی‌رسد! کلیشه است اما باز هم ارزشمند است که این جمله را بگویم که «چیزی که مرده دیگر نمی‌مرد». سال‌هاست بخش مهمی از پزشکی در بیشتر مراکز خصوصی و مطب‌ها مرده و چند بیمارستان دولتی و چند پزشک شریف و باسواد مانده‌اند که پرچم پاره و نخ‌نمای طبابت را هنوز در دست دارند که اجرشان هم جای دیگری محفوظ است. اتفاقا همین طبیبان واقعی به واسطه علمی که دارند و سوادی که اندوخته‌اند از همه کمتر می‌ترسند چون می‌دانند هوش مصنوعی ساخته دست بشر است و اگر شما کارتان را بلد باشید ترسی از هوش مصنوعی وجود نخواهد داشت. در بین تمام عوامل تهدیدگر آینده پزشکی، کم‌خطرترینش همین هوش مصنوعی است. آنچه جایگاه همکاران پزشک را چند سالی است به باد داده، نگرش خودمان به پزشکی است که باعث شده در اغلب اوقات نتوانیم گرهی از کار بیمار باز کنیم.

حضور ارمانه در گرگان و روستای قرق (در ۲۵کیلومتری گرگان که مدتی است به شهر قرق تبدیل شده است) به سال‌های ۱۹۳۰ میلادی بازمی‌گردد. در آن هنگام تعداد زیادی از خانواده‌های آنان از شهرهای مختلف روسیه ازجمله شهر باکو به رشت آمده و سپس در قسمت‌های مختلف شمال کشورمان مستقر شدند. همان هنگام طی چند مرحله در قرق نزدیک به صد خانواده نظیر گوجامانیان، چولاکیان، دمیرزیان، لوسباریان، جیداریان، دیلانیان، خاچاطوریان، راهانیان و امثال اینها ساکن شدند. البته خانواده آشوت دمیرزیان از کراسنودار به ایران و این منطقه آمدند. حضور آنها در این منطقه به طور خاص موجب رونق کشاورزی و همین‌طور روابط اجتماعی بسیار مثبت و تعالی‌بخش شد. آنها که آمدند مملو از تجربیات ارزنده در کار کشت و صنعت بودند که طی سالیان زندگی، این تجربیات را به مردم منطقه انتقال دادند. روابط اجتماعی خوب با مردم، سلامت و صداقت آنها به‌زودی محلی‌ها را جذب خودش کرد. به همین جهت همواره حکم قابل احترام‌ترین اقلیت قومی و دینی را در این منطقه داشت‌اند. زیست ارمانه طی سالیان دراز با مردم مسلمان منطقه، فارغ از آنکه عقیده و مذهب و آیین آنها چه باشد، یک الگوی همزیستی مسالمت‌آمیز و روادارانه اقوام و ادیان با همدیگر است. اعتقاد به خداوند، حسن رفتار و کرامت انسانی و همین‌طور ارزش‌های والای اخلاقی مشترکات اقوام است که همزیستی مسالمت‌آمیز در میان آنان را هرچه بیشتر قوام می‌بخشد. آنها با نگاهی کاملا انسانی و انسان‌محور، فراتر از عقیده و با حفظ آیین و اعتقاد خود به‌راحتی در

### خبر خوانی

## پرونده و پلمب برای هنرمندان

این روزها مسئله پوشش یکی از مسائل کشورمان است. در این میان هنرمندان و چهره‌های شناخته‌شده نیز با چالش‌هایی روبه‌رو شده‌اند. عصر روز سه‌شنبه بود که تسنیم خبری منتشر کرد. به گزارش خبرنگاران اجتماعی خبرگزاری تسنیم، مرکز اطلاع‌رسانی پلیس تهران از تشکیل پرونده قضائی برای خانم‌ها «کتایون ریاحی» و «پانتها بهرام» به علت جرم کشف حجاب در ملاعام و انتشار تصاویر در فضای مجازی خبر داد. بر اساس این خبر، پرونده نام‌بردارگان به دادسرای ارشاد ارسال شد. همچنین به گزارش همین خبرگزاری در ادامه طرح جدید پلیس برای برخورد با کشف حجاب که از ۲۶ فروردین در سراسر کشور اجرا شده است، برخی از رستوران‌های متعلق به سلبریتی‌ها و مجتمع‌های بزرگ تجاری هم اخطار پلمب گرفتند و برخی دیگر پلمب شدند. این خبرگزاری اعلام کرده در ادامه اجرای این طرح، برخی از مجتمع‌ها و پاساژهای مربوط به سلبریتی‌ها هم از این قاعده مستثنا نبوده و اخطار پلمب گرفته‌اند. در روزهای اخیر اخباری مبنی بر احتمال پلمب رستورانی مربوط به «بهاره رهنما» به علت کشف حجاب فروشندهگان منتشر شده است. به نظر می‌رسد اداره اماکن تهران، بر اجرای قانون و مقابله با کشف حجاب مصمم است. همچنین از سوی دیگر رستورانی مربوط به «علیرضا منصوریان»

# آشوت دمیرزیان روایتگر زیست مشترک



**رامین اخلومدی**



پنجشنبه ۲۴ فروردین سال جاری مصادف بود با مراسم باشکوه تشییع و تدفین آشوت دمیرزیان یکی از نیک‌مردان زحمتکش ارمنی در کلیسای مریم مقدس شهر قرق. در این مراسم که چند ساعت به طول انجامید، صدها نفر از مردم قرق و نیز از دیگر شهرها مثل گرگان، گنبد، دلند، فاضل‌آباد، گلستان، ساری و تهران شرکت داشتند. مرحوم آشوت هنگام وفات که نزد فرزندانش در خارج از کشور بود، وصیت کرده بود از فوت حتما او را در همان قبرستان ارمانه در قرق دفن کنند؛ جایی که همواره احساس تعلق عجیبی به آن داشت. مراسم تشییع و تدفین او در میان غم و اندوه کثیری از علاقه‌مندان برگزار شد. از نظر مسیحیان زمان برگزاری این مراسم بسیار خوب و مقدس بود؛ زیرا از یک سو مصادف شد با عید پاک که زمان عروج مسیح(ع) است و از طرف دیگر هم‌زمان شده بود با شب‌های احیای مسلمانان در ماه مبارک رمضان.

کنار یکدیگر زیست اجتماعی مشترکی را تجربه کرده و می‌کنند و باز از زیبایی‌های این زیست مشترک، تبادل فرهنگ و آداب و رسوم بین آنها و اهالی منطقه است. ارمانه قرق از این جهت همواره بی‌نظیر بوده‌اند. به همین جهت هرکدامشان نزد مردم منطقه از احترام خاصی برخوردارند. مراسم تشییع و تدفین آشوت دمیرزیان این را به‌خوبی نشان داد که چنین همزیستی و احترامی در میان مردم در حد اعلای خودش وجود دارد و آنها بی‌عنایت به برخی مرزبندی‌های تصنعی سیاسی در میان اقوام و ادیان، لبریز از عشق و مهر و محبت و خیرخواهی در کنار همدیگر زندگی می‌کنند و در غم و شادی همدیگر و در کار و تلاش و فعالیت اجتماعی شریک هستند.

آشوت دمیرزیان سالیان دراز در این منطقه کار و تلاش کرد و به سهم خودش زحمت زیادی برای بهبود کشاورزی قرق کشید. او فوق‌العاده انسان زحمتکشی بود. ذهنی بسیار فنی و خلاق داشت و همواره منشا ابتکارات فراوانی در کار تخصصی خود بود. اما او ارزش‌های والای دیگری هم داشت؛ ارزش‌هایی که او را محبوب مردم منطقه کرده بود. آشوت چنان انسان وزنی بود که همه اهل قرق و اطراف برایش نهایت احترام را قائل بودند. به واقع او مجسمه خیرخواهی و همه‌گونه کمک به دیگران بود. واسطه ازدواج بسیاری از پسران و دختران بود. برای خیلی از آنها کار مناسب پیدا می‌کرد. مدیر یکی از کارخانه‌های اطراف به خود من می‌گفت از ۱۱ نفر پرسنل کارخانه ما قریب به ۳۰ نفرشان به سفارش آشوت بر سر کار گمارده شده‌اند. اعتماد و ارادت و اطمینان اهالی به مرحوم آشوت



♦ در آیین بختیاری بعد از موافقت خانواده عروس جهت ازدواج خانواده داماد به همراه بزرگان به خانه عروس می‌روند و داماد دست پدر دختر را می‌بوسد که این مراسم دست‌بوسون نامیده می‌شود. عکس: مریم آل مومن دهکردی/ایرنا



مرحوم آشوت به مراتب فراتر از هر ملاک دیگری نظیر اعتقادات و باورهای دینی است. در این مراسم پدر آرسداکس در صحبت کوتاهی ضمن دل‌داری‌دادن به بازماندگان گفت: روح آشوت به سمت خدا رفت و روح‌القدس خانواده‌اش را دل‌داری می‌دهد تا تحمل درد و زنج و مصیبت برایشان هرچه آسان‌تر شود. او همچنین ضمن برشمردن بخشی از ویژگی‌های اخلاقی مرحوم آشوت گفت: هر کسی با هر اعتقادی که داشت، وقتی دست نیاز به سوی آشوت دراز می‌کرد آشوت آن را بی‌جواب نمی‌گذاشت. او همچنین گفت: آشوت یک ارمنی نمونه بود اما نه فقط برای ارمانه قرق، بلکه او نمونه برای کل ارمانه ایران بود.

همچنین پس از پدر آرسداکس، دکتر آندرانیک سیمونیان هم در سخنانی ضمن برشمردن خصلت‌های والای مرحوم آشوت، ویژگی‌های انسانی، اخلاقی و خیرخواهی‌های او را که بازنده همگان است ستود و تأکید کرد که باید قدر چنین افرادی را فارغ از آنکه چه عقیده و آیینی دارند بدانیم. ایشان از حضور گسترده مردم در این مراسم تشکر کرد. همچنین عصر همان روز به همت شورای اسلامی شهر قرق و خانواده دمیرزیان در مسجد شهر مجلس ختمی به همراه صرف افطار برگزار شد.

امثال مرحوم آشوت دمیرزیان گل‌های ارزشمند ایران هستند که باید قدرشان را شناخت و همواره برایشان بزرگداشت گرفت؛ زیرا آنان به واقع الگوهای تربیتی مناسبی برای فرزندانمان و برای این سرزمین محسوب می‌شوند. روحش شاد و یادش همواره گرامی باد.

### شبکه خوانی

## هوش مصنوعی و کودکان

نگاه می‌کنند که موضوعاتی در سطوح بالای توانمندی‌های شناختی بوده و توسعه آن از طریق کدنویسی کار دشواری است.

طرفداران هوش مصنوعی می‌گویند مدل‌های زبانی با قابلیت بازتولید زبان به شیوه‌ای شبیه به انسان‌ها این شرایط را تغییر داده‌اند. با این حال گیتس متذکر شده است که فناوری هوش مصنوعی هنوز باید در خواندن و بازتولید زبان انسانی بهتر شود تا بتوان از آن به‌عنوان معلم خصوصی دانش‌آموزان استفاده کرد.

مدیر سابق مایکروسافت انتظار دارد هوش مصنوعی در آینده در حوزه ریاضیات هم بهتر شود. این فناوری هنوز مشکلاتی حتی در برخی مسائل پایه ریاضی دارد؛ اما انتظار می‌رود بهینه‌سازی‌هایی در زمینه استدلال‌های منطقی این ابزارها صورت بگیرد تا این مشکلات برطرف شوند.

بیا وجود این نقایص، گیتس باور دارد که هوش مصنوعی احتمالا در دو سال آینده بهبود پیدا خواهد کرد. چت‌بات‌هایی مثل ChatGPT و بینک درحال حاضر رایگان هستند؛ اما حتی اگر در آینده پولی شوند، با هزینه اشتراکی در حدود ماهانه ۲۰ دلار می‌توانند بسیار ارزان‌تر و مقرون‌به‌صرفه‌تر از استخدام معلم‌های خصوصی باشند.

<sup>[1]</sup> نگاه می‌کنند که موضوعاتی در سطوح بالای

<sup>[2]</sup> طرفداران هوش مصنوعی می‌گویند مدل‌های زبانی با قابلیت بازتولید زبان به

<sup>[3]</sup> شیوه‌ای شبیه به انسان‌ها این شرایط را تغییر

<sup>[4]</sup> داده‌اند. با این حال گیتس متذکر شده است که

<sup>[5]</sup> فناوری هوش مصنوعی هنوز باید در خواندن

<sup>[6]</sup> و بازتولید زبان انسانی بهتر شود تا بتوان از آن

<sup>[7]</sup> به‌عنوان معلم خصوصی دانش‌آموزان استفاده

<sup>[8]</sup> کرد

<sup>[9]</sup> مدیر سابق مایکروسافت انتظار دارد هوش

<sup>[10]</sup> مصنوعی در آینده در حوزه ریاضیات هم بهتر

<sup>[11]</sup> شود

<sup>[12]</sup> این فناوری هنوز مشکلاتی حتی در برخی

<sup>[13]</sup> مسائل پایه ریاضی دارد؛ اما انتظار می‌رود

<sup>[14]</sup> بهینه‌سازی‌هایی در زمینه استدلال‌های منطقی

<sup>[15]</sup> این ابزارها صورت بگیرد تا این مشکلات برطرف

<sup>[16]</sup> شوند

<sup>[17]</sup> بیا وجود این نقایص، گیتس باور دارد که

<sup>[18]</sup> هوش مصنوعی احتمالا در دو سال آینده بهبود

<sup>[19]</sup> پیدا خواهد کرد

<sup>[20]</sup> چت‌بات‌هایی مثل ChatGPT و بینک درحال حاضر رایگان هستند؛ اما حتی

<sup>[21]</sup> اگر در آینده پولی شوند، با هزینه اشتراکی در

<sup>[22]</sup> حدود ماهانه ۲۰ دلار می‌توانند بسیار ارزان‌تر

<sup>[23]</sup> و مقرون‌به‌صرفه‌تر از استخدام معلم‌های

<sup>[24]</sup> خصوصی باشند